

Faglig kontakt under eksamen:
Navn: Per Hokstad
Tlf.: (735)92754,
90584132

EKSAMEN I FAG SIF5075 LEVETIDSANALYSE

Tirsdag 8. august 2000

Tid: kl 0900 - 1400

Hjelpemidler: Godkjent lommekalkulator,
Statistiske tabeller (Tapir).

Oppgave 1.

En har registrert levetider (i dager) for en pumpe av type A:

190, 340, 470, 540*, 610, 700.

Observasjon nr. 4 som er merket med stjerne er sensurert.

Finn Kaplan-Meier estimatoren for overlevelsesfunksjonen til disse dataene.

Oppgave 2.

En setter n komponenter i funksjon ved tid 0, og levetidene til disse komponentene, T_1, T_2, \dots, T_n antas uavhengige og identisk fordelte. Alle observasjonene vil kunne sensureres.

- Formulér en sensureringsmodell for forsøket, og sett opp rimelighetsfunksjonen (*likelihood function*).
- Anta at observasjonene er Weibull-fordelte(α, λ), dvs overlevelsesfunksjonen er gitt som

$$R(t) = \exp(-(\lambda \cdot t)^\alpha)$$

I det følgende skal α antas kjent og settes lik $\alpha_0 = 3$. Utled og beregn sannsynlighetsmaksimeringsestimatoren (SME) for λ , når du bruker samme data som gitt i Oppgave 1.

- Hvordan vil du nå estimere sannsynligheten for at en komponent av denne typen overlever 600 dager? Sammenlign med svaret som fås fra resultatet i Oppgave 1.

- d) Finn egenskapene til SME for λ , og bruk dette til å finne et tilnærmet 90% konfidensintervall for λ .
- e) Gjennomfør sannsynlighetskvotetesten for $H_0: \lambda = 0.002$.

Oppgave 3.

- a) Definer de parametriske levetidsmodellene som akselererer tiden ved bruk av kovariater ("stressorer"). Se spesielt på overlevelsesfunksjonen og vis hvordan forventet levetid (MTTF) blir påvirket.
- b) Angi et par eksempler på valg av akselererings-funksjoner ("stress-funksjoner") i disse modellene. Definer modellen som kalles Weibull-regresjon.

Oppgave 4

En har talt opp antall svikt, X , av en ventiltype i løpet av en total operasjonstid t .

- a) En antar at X er Poisson-fordelt med parameter $\lambda \cdot t$. Hvilken fortolkning har da λ ? En vil estimere λ ved hjelp av Bayes-metodikken, (og oppfatter altså λ som en realisasjon av en stokastisk variabel, Λ). Som a priori fordeling brukes Gamma-fordelingen (α, β) , som har forventning α/β . Hva blir a posteriori fordelingen for λ ?
- b) Utled uttrykket for Bayes-estimatoren for λ (når en bruker kvadratisk tapsfunksjon). Fra tidligere erfaring med denne type ventiler antas at $\lambda \approx 0.1$ pr år. Hvilken a priori fordeling bør statistikeren bruke hvis han også mener at denne informasjonen er tilnærmet "likeverdige" med å observere feil på ventiler som har en samlet operasjonstid på 20 år?
- c) Beregn så Bayes estimatoren når $X = 12$ og $t = 134$ år, og sammenlign med den vanlige SME for λ . Finn også et 90% "troverdighetsintervall" (*credibility interval*) for Λ . Bruk at for gitt $X = x$ vil

$$Z = 2(\beta + t) \cdot \Lambda$$

være χ^2 -fordelt med $2(\alpha + x)$ frihetsgrader.

Oppgave 5

En har registrert svikt på en spesiell ventil opp til $\tau = 900$ dager etter start. Følgende data ble observert (i dager etter start):

$$S_i: 270, 520, 700, 810, 860$$

Det antas at dataen kan modelleres ved en ikke-homogen Poisson-prosess (NHPP).

- Lag Nelson-Aalen plottet for dataene. Tyder plottet på at enheten er "forbedrende" eller "forverrende"? Gjennomfør *Laplace* testen for trend og konkluder.
- Definer begrepet *ROCOF*. Anta at *ROCOF* for dataene er gitt ved uttrykket $w(t) = e^{\alpha + \beta \cdot t}$. Hva kalles denne modellen? Finn forventet antall feil opp til tid t i denne modellen. Se spesielt på tilfellet $\beta = 0$.
- Sett opp rimelighetsfunksjonen når en bruker modellen som er spesifisert i b). Sett også opp de likningene som vil bestemme sannsynlighetsmaksimeringsestimatoren (SME) for α og β .
- La $N(\tau)$ være antall svikt opp til tid $\tau = 900$ dager, og vis at SME for α blir

$$\alpha^* = \ln\left(\frac{N(\tau) \cdot \beta^*}{\exp(\beta^* \cdot \tau) - 1}\right)$$

der $\beta^* = \text{SME for } \beta$. Beregn α^* for det gitte datasettet, når det oppgis at $\beta^* = 0.003$. Tegn den estimerte kurven for forventet antall svikt i samme diagram som Nelson-Aalen plottet. Synes det som om modellen gir en rimelig tilpasning til dataene?